

GrCF3 - W2 - Vodosnabdijevanje i otpadne vode Živinice

Zemlja:	BOSNA I HERCEGOVINA
Broj projekta:	53798
Industrijski sektor:	Komunalna i ekološka infrastruktura
Vrsta obavještenja:	JAVNO
Kategorija zaštite okoliša:	B
Datum odobrenja:	21. srpnja 2026.
Status:	Odobreno
Datum objave PSD-a na engleskom jeziku:	Prema članku 1.4.2 (iii) Direktive o pristupu informacijama: "Za projekte koje je odobrila uprava Banke, a za koje je Upravni odbor delegirao ovlasti za odobrenje, PSD se objavljuje na početku relevantnog perioda obavješćavanja o nepostojanju prigovora zemlji članici Banke u skladu sa člankom 13 (iii) Sporazuma o osnivanju EBRD-a."

Opis projekta

Obezbjedjivanje državnog zajma do 10 miliona EUR Bosni i Hercegovini ("BiH"), koji će biti pozajmljen Gradu Živinicama ("Grad") preko Federacije Bosne i Hercegovine ("FBiH"), za financiranje rekonstrukcije sistema vodosnabdijevanja i otpadnih voda u Živinicama ("Projekat"). Očekuje se da će Projekat biti sufinanciran investicionim grantom u iznosu do 20,9 miliona EUR od Evropske unije

preko Fonda za investicije Zapadnog Balkana ("WBIF") i doprinosom u iznosu 5 miliona EUR od strane Grada. Projekat će realizovati JP Vodovod i Kanalizacije d.o.o. ("Kompanija" ili "Klijent"), kompanija za vodosnabdijevanje i otpadne vode, u vlasništvu Grada. Projekat je nastavak projekta u okviru Akcionog plana Zelenog kantona Tuzla Canton ("GCAP").

Ciljevi projekta

Projekat ima za cilj značajno poboljšati operativnu efikasnost i kvalitet usluga vodovodnih i kanizacionih sistema Živinica, istovremeno ostvarujući koristi za otpornost na klimatske promjene kroz smanjenje gubitaka vode i primarne uštede energije. Također će ojačati operativne i finansijske performanse Kompanije, kao i upravljačke i institucionalne kapacitete kroz razvoj plana korporativnog razvoja ("CDP").

Uticaj tranzicije

ETI rezultat: 70

Uticaj tranzicije Projekta biće izveden iz sljedećih kvaliteta tranzicije:

Zelena: Projekat će povećati otpornost oborinskih voda na klimatske promjene i značajno smanjiti gubitke vode, što će dovesti do značajnih ušteda primarne energije.

Dobro upravljanje: Projekat će pomoći u razvoju prilagođenog dvofaznog CDP-a koji će uključivati okvir ključnih indikatora učinka ("KPI") i Program za unapređenje finansijskih, operativnih i organizacijskih performansi ("FOPIP"), uz podršku implementaciji prioriternih mjera poboljšanja. CDP će također podržati razvoj i usvajanje novog Ugovora o javnim uslugama ("PSC") između Grada i Kompanije, čime će se razjasniti njihov institucionalni odnos, uključujući vlasništvo, upravljanje i odgovornosti u pružanju usluga, kao i mehanizam tarifa i financiranja.

Informacije o klijentu

BOSNA I HERCEGOVINA

Zajmoprimac je BiH. Klijent je JP Vodovod i Kanalizacije d.o.o.

Sažetak financija EBRD-a

EUR 10.000.000,00

Državni zajam do 10 miliona EUR, koji će se pozajmiti Gradu Živinicama preko FBiH-a.

Ukupni troškovi projekta

EUR 35.880.000,00

Ukupni procijenjeni troškovi Projekta iznose 35,9 miliona EUR.

Dodatnost

Dodatnost Banke proizlazi iz: (i) pružanja financiranja s dugim rokom otplate, koje nije dostupno na tržištu iz komercijalnih izvora pod razumnim uslovima; (ii) zatvaranje financijskog jaza za ulaganja javnog sektora bez istiskivanja drugih izvora kao što su međunarodne financijske institucije ("IFI"), državne ili komercijalne banke; (iii) jačanje kapaciteta Kompanije; (iv) pokretanje unapređenja praksi na nivou sektora; (v) pomaže Kompaniji u smanjenju fizičkih tranzicijskih rizika i poduzima klimatske mjere, te (vi) pruža najbolje međunarodne standarde nabavke.

Ekološki i društveni pregled

Projekat je kategoriziran kao "B" prema EBRD-ovom ESP-u za 2024. godinu. Projekat će poboljšati kvalitet i efikasnost usluga snabdijevanja pitkom vodom, prikupljanja i tretmana otpadnih voda u gradu Živinice i nekoliko okolnih naselja kroz renoviranje, unapređenje i proširenje infrastrukture za vodu i otpadne vode, unapređenje upravljanja oborinskim vodama i smanjenje rizika od urbanih poplava. Projekat će također smanjiti gubitke vode i zagađenje od nepročišćenih otpadnih voda i doprinijeti poboljšanju zdravlja i dobrobiti stanovništva. Projekat je nastavak investicije u okviru GCAP-a Tuzlanskog kantona s ciljem rješavanja prioriternih ekoloških izazova u snabdijevanju vodom i sanitaciji. Ekološka i društvena dubinska analiza ("ESDD") koja obuhvata komponente Projekta provedena je od strane nezavisnih konsultanta kao dio studije izvodljivosti i uključivala je nezavisnu ekološku i društvenu ("E&S") reviziju te analizu potencijalnih uticaja na E&S povezane sa prioriternim investicijama.

ESDD je utvrdio da je organizaciona sposobnost Kompanije za upravljanje rizicima E&S u skladu sa zahtjevima EBRD-A E&S ("ESR") ograničena i da će zahtijevati dalja poboljšanja, te je osnovana jedinica za implementaciju projekta ("PIU") za upravljanje Projektom. Projektno specifičan sistem upravljanja okolišem i društvom ("ESMS"), uključujući E&S politiku, trenutno se razvija kako bi se uspostavio okvir za upravljanje, praćenje i izvještavanje o rizicima i uticajima E&S tokom implementacije projekta. Potrebno je ispuniti nacionalne zahtjeve za dozvole, uključujući pribavljanje relevantnih dozvola i odobrenja vezanih za izgradnju i vodu. Za projekat nije potrebna ekološka dozvola. Grad će morati dobiti mišljenje Federalnog ministarstva okoliša i turizma o tome da li je potrebna procedura procjene uticaja na okoliš ("EIA") za novo planiranu jedinicu za prečišćavanje otpadnih voda Maline industrijske zone ("WWTP") (1.500ekvivalent ljudi ("P.E.") i izvor podzemnih voda Pješinać). Iako izvor Pješinać nije dio investicija financiranih u okviru projekta, smatra se povezanom infrastrukturom zbog funkcionalne povezanosti s projektom i planirane uloge kao dodatnog izvora za javni vodovodni sistem Živinica. Procedure upravljanja izvođačima specifične za Projekt, kao i nadzor, izvještavanje i implementacija E&S, biće definisane unutar ESMS-a. Implementaciju projekta podržat će konsultant za podršku PIU i konsultant za CDP.

Projekat i njegov plan za zaštitu okoliša i društvene akcije ("ESAP") mjere za ublažavanje/operacije su strukturirani kako bi uskladili projekat sa nacionalnim i EU zahtjevima vezanim za pitku vodu, tretman otpadnih voda i upravljanje muljem. Bilo kakvi potencijalni negativni uticaji zamjene ili proširenja vodovodnih ili kanalizacionih mreža bit će povezani s građevinskim radovima i bit će ograničeni, lokalizirani i kratkoročni, te će biti ublaženi ili spriječeni pridržavanjem dobre građevinske prakse. Privremeni uticaji će biti povezani sa bukom, emisijama prašine, poremećajima u saobraćaju, stvaranjem otpada, rizicima po zdravlje i sigurnost na radu, upravljanjem materijalima koji sadrže

azbest tokom zamjene postojećih cjevovoda i privremenim poremećajima za lokalne zajednice i preduzeća. Projekat će zahtijevati ograničenu eksproprijaciju zemljišta i eksproprijaciju za određene komponente, kao i upravljanje ekološkim rizicima povezanim s radom planiranog paketa WWTP-a, uključujući njegove performanse i potencijalno generisanje mirisa. Očekuje se da će identificirani uticaji biti lokalizirani, privremeni i reverzibilni, te se mogu efikasno upravljati implementacijom odgovarajućih mjera ublažavanja koje su navedene u razvijenom planu upravljanja okolišem i društvenim upravljanjem specifičnim za projekte ("ESMP") i okviru za sticanje i preseljenje zemljišta ("LARF").

Kompanija u potpunosti poštuje lokalne zakone o radu, a njene prakse su usklađene sa zahtjevima ESR2, uključujući relevantne odredbe o rodnoj ravnopravnosti, antidiskriminaciji i kolektivnom okvirnom ugovoru. Procedura za interne žalbe će morati biti dodatno razvijena, usvojena i komunicirana svim zaposlenicima. Radove će izvoditi izvođači, a dodatni zahtjevi su uključeni u ESAP u vezi sa upravljanjem radnom snagom izvođača, uključujući status zaposlenja, radno vrijeme, plate/doprinosi, kontrolu podizvođača i pristup mehanizmu za žalbe radnika.

Trenutno Kompanija upravlja postojećom postrojenjem za proizvodnju otpadnih voda kapaciteta ispod 50.000 P.E. i redovno prati kvalitet otpadnih voda. Historijski rezultati praćenja ukazuju na usklađenost sa važećim zahtjevima za emisiju i buku iz zraka, dok se očekuje da će se operativna pouzdanost WWTP-a poboljšati nabavkom kritičnih rezervnih dijelova. WWTP također proizvodi neopasni mulj, koji se odvodnjava, privremeno skladišti na licu mjesta i povremeno odlaže putem ovlaštenih operatera za upravljanje otpadom. Budući paket WWTP (jedinica za sekvenciranje serijskog reaktora) zahtijevat će odgovarajuće operativne kontrole za tretman otpadnih voda i upravljanje opasnim supstancama, upravljanje muljem i prevenciju neugodnih mirisa.

Sistem upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu i u zajednici ("H&S") treba dodatno razvijati, a mjere za zaštitu zdravlja i sigurnosti radnika i lokalnih zajednica tokom izgradnje morat će biti uključene u planove izvođača u skladu sa ESMP mjerama i implementirane od strane Kompanije tokom faze rada.

Preliminarni projekti za mreže vodosnabdijevanja i otpadnih voda ukazuju da će neki dijelovi predložene infrastrukture, zajedno sa pripadajućim objektima (kao što su šahtovi, inspeksijske komore, separatori ulja i masti, pumpne stanice i druga pomoćna infrastruktura), biti smješteni na privatnom zemljištu. Konačni zahtjevi za zemljište bit će potvrđeni tokom pripreme Glavnih studija dizajna i eksproprijacije. Kada se pogođene parcele i vlasnici identificiraju, Grad će morati pripremiti, objaviti, odobriti i implementirati Plan preseljenja ("RP") u skladu sa zahtjevima ESR5. Privremena ograničenja pristupa preduzećima i uslugama mogu se pojaviti tokom izgradnje, a svaka privremena upotreba privatnog zemljišta od strane izvođača mora biti zakonski odobrena, dogovorena i kompenzovana ili upravljana kao privremena eksproprijacija/ograničenje zemljišta prema nacionalnom zakonu i ESR5, u skladu sa ESAP-om.

U području Projekta nema zaštićenih područja, ugroženih vrsta ili vrsta koje zahtijevaju očuvanje. Međutim, područje Projekta se nalazi na potencijalnoj lokaciji Natura 2000 Modrac-Gornja Spreca (BA8300050), stoga će svi uticaji morati biti ublaženi u skladu sa CESMP-om izvođača i projektom ESAP. Staništa u Projektnim područjima su već visoko urbanizirana i pod antropogenim uticajem, očekuje se samo privremeni gubitak zelenih površina, stoga su u ESAP uključene mjere za obnovu u prvobitno stanje. Nijedna arheološka ili kulturno značajna područja neće biti pogođena, ali će biti potrebne mjere opreza tokom radova, uključujući proceduru slučajnog pronalaska.

S obzirom na obim građevinskih radova, izvođači će morati poduzeti posebne mjere opreza, uključujući izradu plana upravljanja E&S izgradnjom. Relevantni E&S zahtjevi moraju biti uključeni u tendere i ugovore za izvođače. Održavanje/rad infrastrukture za vodosnabdijevanje i upravljanje otpadnim vodama biće odgovornost Kompanije, koja će razviti operativni plan upravljanja E&S prije početka operativne faze. To će uključivati plan hitnog odgovora; plan upravljanja saobraćajem; plan prevencije i kontrole zagađenja, uključujući upravljanje opasnim otpadom i građevinskim otpadom; razvijanje i održavanje formalnog inventara azbesta / posebnih procedura upravljanja azbestom; razvoj i implementacija plana predtretmana i upravljanja/monitoringa industrijskih ispuštanja; planove upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu i u zajednici; usklađivanje zahtjeva za zaštitu ličnih podataka sa Općom uredbom o zaštiti podataka i uvođenje odgovora na sajber sigurnosne incidente radi zaštite kritične infrastrukture. Kompanija također treba finalizirati i implementirati plan angažmana dionika ("SEP"), uključujući mehanizam za žalbe, kako bi se osiguralo adekvatno objavljivanje informacija prije početka radova. SEP i netehnički sažetak ("NTS") morat će biti objavljeni lokalno.

ESAP sa korektivnim E&S mjerama je pripremljen kako bi projekat bio strukturiran i implementiran u skladu sa EBRD ESR-ovima. To će biti dogovoreno pred Odborom i uključeno kao dio pravne dokumentacije. Podrška PIU i CDP konsultantima će pomagati u implementaciji odgovarajućih elemenata ESAP-a. Banka će pratiti performanse Projekta u oblasti E&S putem godišnjih izvještaja i implementacije ESAP-a, te pratiti posjete lokacijama, ako to bude potrebno.

Tehnička saradnja i financiranje grantova

Predviđa se da će TC podrška nakon potpisivanja za ovu transakciju biti pružena kako bi se pomoglo Gradu i Kompaniji u: (i) implementaciji i nadzoru Projekta i povezanih radova; (ii) razvoju dvofaznog CDP-a koji će uključivati, između ostalog, (a) izradu FOPIP-a koji rješava operativne, finansijske i organizacione slabosti Kompanije, kao i (b) razvoj i implementaciju PSC-a između Kompanije i Grada radi uspostavljanja jasnih odgovornosti u pogledu upravljanja i održavanja mreže i pokazatelja učinka, kao i definisanu metodologiju tarifa i naknada.

Kontakt informacije kompanije

Lejla Alagic

lejla.alagic991@gmail.com

Posljednje ažuriranje PSD-a

Razumijevanje tranzicije

Dalje informacije u vezi s pristupom EBRD-a mjerenju tranzicijskog učinka dostupne su [ovdje](#).

Poslovne mogućnosti

Za poslovne mogućnosti ili nabavku, molimo kontaktirajte preduzeće koje je klijent.

Za poslovne mogućnosti sa EBRD-om (koje nisu vezane za nabavku), molimo kontaktirajte:

Tel.: +44 20 7338 7168

E-pošta: projectenquiries@ebrd.com

Za projekte u državnom sektoru, molimo posjetite stranicu [EBRD Nabavke](#):

Tel.: +44 20 7338 6794

E-pošta: procurement@ebrd.com

Opći upiti

Konkretni upiti mogu se postaviti putem [Obrasca EBRD-a za upite](#).

Okolišna i socijalna politika (ESP)

[Okolišna i socijalna politika](#) i s njom vezani Provedbeni zahtjevi (PR) utvrđuju način na koji EBRD izvršava svoju obavezu promoviranja „okolišno zdravog i održivog razvoja“. Okolišna i socijalna politika i Provedbeni zahtjevi uključuju konkretne odredbe u skladu s kojima klijenti trebaju ispunjavati važeće odredbe domaćeg zakonodavstva u oblasti javnog informiranja i konsultacija, te uspostaviti mehanizam za ulaganje pritužbi s ciljem prijema i lakšeg rješavanja spornih pitanja i pritužbi zainteresiranih strana, a posebno onih koji se odnose na okolišni i socijalni aspekt učinka klijenta i projekta. Srazmjerno prirodi i obimu rizika i učinaka koje projekt može imati u oblasti socijalnih odnosa i zaštite okoliša, EBRD dodatno zahtijeva od svojih klijenata da, po potrebi, objavljuju informacije o rizicima i učinku koji proistječu iz projekata ili da provedu konstruktivne konsultacije sa zainteresiranim stranama, razmotre povratne informacije koje pritom dobiju i odgovore na njih.

Više informacija o praksi EBRD-a s tim u vezi navedeno je u [Okolišnoj i socijalnoj politici](#).

Integritet i usklađenost

Ured Glavnog službenika za usklađenost u EBRD-u (OCCO) promovira dobro upravljanje i osigurava primjenu najviših standarda integriteta u svim aktivnostima Banke u skladu s najboljom međunarodnom praksom. Dubinska analiza integriteta svih klijenata Banke provodi se s ciljem osiguranja da projekti ne predstavljaju neprihvatljiv rizik po integritet ili ugled Banke. Banka smatra kako je otkrivanje i rješavanje spornih pitanja u stadiju procjene i odobrenja projekta najefikasniji način na koji se može osigurati integritet transakcija Banke. Ured Glavnog službenika za usklađenost ima ključnu ulogu u ovim zaštitnim mjerama, ali i pomaže u praćenju rizika po integritet u projektima poslije ulaganja.

Ured Glavnog službenika za usklađenost također je odgovoran za provođenje istrage u slučajevima navodne prijevare, korupcije i povrede dužnosti u projektima financiranim sredstvima EBRD-a. Svaka osoba, bilo da djeluje unutar ili izvan Banke, koja sumnja u postojanje prijevare ili korupcije, treba podnijeti pismenu prijavu Glavnom službeniku za usklađenost putem e-pošte na adresu compliance@ebrd.com. Ured Glavnog službenika za usklađenost obrađuje sve prijave s ciljem praćenja daljeg razvoja događaja. Razmatraju se sve prijave, uključujući i one koje su podnesene anonimno. Prijave mogu biti podnesene na bilo kojem jeziku Banke ili jeziku zemlje u kojoj Banka posluje. Sve informacije moraju biti podnesene u dobroj namjeri.

Politika pristupa informacijama (AIP)

Od stupanja na snagu 01. 01. 2020. godine, Politika pristupa informacijama utvrđuje način na koji EBRD objavljuje informacije i obavlja konsultacije sa zainteresiranim stranama s ciljem promoviranja bolje informiranosti i razumijevanja strategija, politika i operacija EBRD-a. Za informacije o tome koji su podaci dostupni na internet stranici EBRD-a, molimo posjetite stranicu [Politika pristupa informacijama](#).

Konkretni zahtjevi za informacijama mogu se podnijeti putem [Obrasca EBRD-a za upite](#).

Nezavisni mehanizam odgovornosti u realizaciji projekata (IPAM)

Ukoliko pokušaji da se socijalna, pitanja koja se odnose na zaštitu okoliša ili objavljivanje informacija riješe s klijentom ili Bankom ne uspiju (npr. putem mehanizma za rješavanje sporova s klijentima na nivou projekta ili u direktnom kontaktu s upravom Banke), pojedinci i organizacije mogu tražiti rješenje spornih pitanja putem EBRD-ovog Nezavisnog mehanizma odgovornosti u realizaciji projekata (IPAM).

Nezavisni mehanizam odgovornosti u realizaciji projekata provodi nezavisno ispitivanje pitanja vezanih za projekt za koja se smatra da su prouzrokovala (ili postoji vjerovatnoća da će prouzrokovati) štetu. Svrha Mehanizma jeste: podržati dijalog između zainteresiranih strana u projektu s ciljem rješavanja socijalnih, problema koji se odnose na zaštitu okoliša i objavljivanje informacija, utvrditi je li postupanje Banke bilo u skladu s njenom [Okolišnom i socijalnom politikom](#) ili konkretnim odredbama njene [Politike pristupa informacijama](#) koje se odnose na projekt, te, po potrebi, otkloniti sve postojeće neusklađenosti s navedenim politikama, istovremeno sprečavajući neusklađenost u postupanju Banke u budućnosti.

Molimo posjetite [internet stranicu Nezavisnog mehanizma odgovornosti u realizaciji projekata](#) kako biste saznali više o Mehanizmu i njegovom mandatu i dobili informacije o tome kako [podnijeti Zahtjev](#) za razmatranje, ili pak kontaktirajte Nezavisni mehanizam odgovornosti u realizaciji projekata putem adrese e-pošte ipam@ebrd.com za upute i dalje informacije o Mehanizmu i o podnošenju zahtjeva.